

بسمه تعالی

وسائل کمک آموزشی نقش مهمی در افزایش مهارت‌های شناختی، گفتاری، ارتباطی، زبان آموزی و رفتاری دارند و باعث می‌شوند کودکان تعامل بیشتری با افراد و محیط اطراف خود برقرار کنند. در این بین آشنائی هرچه بیشتر خانواده‌ها با کارتهای آموزشی که در جلسات گفتاردرمانی، کاردرمانی و آموزش روانشناسی مورد استفاده قرار می‌گیرند می‌توانند نقش موثری در ارتقاء تواناییهای ذهنی کودکان ایفا نمایند. لذا بخش وسائل آموزشی و کمک توانبخشی مؤسسه توانبخشی ولیعصر(عج) در راستای گسترش خدمات آموزشی و تعامل بهینه مددجو، درمانگر و خانواده و احساس نیاز در خصوص گسترش خدمات آموزشی به خانواده‌ها برای اولین بار اقدام به تهیه مطالب آموزشی برای خانواده‌ها نموده است تا بتواند گام موثری در راستای گسترش نقش خانواده محوری در جامعه بردارد تا بتوانیم فرهنگ توانبخشی را ارتقاء و دوره درمان را کوتاهتر نماییم که تحقق این مهم جز با همت شما خانواده‌های محترم میسر نخواهد شد. لذا در این بروشور چگونگی نحوه استفاده کاربردی تر از کارتهای آموزشی میوه عنوان می‌گردد.

کارتهای آموزش میوه‌ها

از کودک بخواهید که هر میوه را روی تصویر (کارت) آن میوه قرار دهد.

- ✦ نام میوه‌ها را از کودک می‌پرسیم (مثلا موز، عنبه و ... را نشان بده)
- ✦ نامیدن میوه توسط کودک (مثلا این چه میوه‌ای است؟ یا این چیه؟)
- ✦ نامیدن تصویر توسط کودک (مثلا اسم میوه روی کارت چیه؟)

این کارت‌ها را می‌توان در تمام موقعیتهای در اختیار کودک قرار داد یا حتی روی دیوار نصب کرد که همیشه قابل دسترس باشند.

چشیدن (طعم) میوه‌ها :

تعدادی میوه را در سبزی قرار داده و به کودکان برای چشیدن میوه‌ها کمک کنید. کودکان میوه‌های مختلف را می‌چشند و تجربه خود را بیان می‌کنند (شیرینی، شوری، ترشی، خامی) و یا شما با همین واژه‌های ساده از آنها می‌پرسید و به آنها پیشنهاد می‌کنید. هر روز میوه‌های متفاوتی با طعمهای متفاوتی را بچشند.

اهداف چشیدن (طعم) میوه‌ها عبارتند از:

✦ **حرکتی:** کودکان با وسایل و لوازم آشپزخانه آشنا شده و ابزار مناسب برای هر کار را انتخاب می‌کنند (مثل پوست کردن، بریدن و جدا کردن هسته) و از آن استفاده می‌کنند. همچنین در زمان تکه کردن میوه‌ها به قطعات کوچکتر، کودک احساسهای متفاوتی را تجربه می‌کند (مثلا عنبه نرمتر از سیب است)

✦ **تعاملات اجتماعی:** تکه کردن قطعات میوه و تقسیم کردن آنها در بشقابها

✦ **حسی:** تجربه کردن حسهای متفاوت و آموزش طعمها

صدا درآوردن با میوه‌ها :

با مغز یا هسته میوه‌ها می‌توان در جعبه‌های مختلف صداهای متفاوتی را ایجاد کرد. به این صورت که هسته‌های مختلف را در تعداد و وزنهای مختلف قرار داده و تنها با استفاده از گوش (سیستم شنیداری) کودک طبقه بندی را انجام دهید و سپس با باز کردن جعبه می‌توان تشخیص کودک را چک کرد.

طبقه بندی خانواده میوه‌ها :

بعد از نامیدن میوه‌ها می‌توان آنها را در خانواده‌های مختلفی طبقه بندی کرد. به این صورت که دانش آموز میوه را در سبدهای متفاوت کوچکی قرار داده و سپس با طبقه بندی هر خانواده تقسیم بندی می‌کند. مثلا سببها (رنگهای مختلف)، پرتقالها، موزها، آلوها (در انواع مختلف)

هنر بینایی: کودک میوه‌های مختلف را در رنگ فرو برده و سپس آنها را روی یک تکه کاغذ تا پرنیت از پوست میوه بدست آید. هدف از این فعالیت بهبود حس لامسه است

ساختارهای گروهی میوه‌ها:

میوه‌هایی مانند سیب، عنبه و گریب فروت را با هم مخلوط کنید و به کودک بگویید به این میوه‌ها نگاه کن آیا شباهتی بین آنها می‌بینی؟ آن شباهت چیست؟ تفاوتشان چیست؟ و سپس این فرصت را به کودک بدهید که بگوید چرا این میوه‌ها را در یک طبقه قرار داده ایم یا خود او با طبقه بندی خاصی تعدادی میوه دیگر را پیشنهاد دهد.

اهداف فعالیت :

✦ دسته بندی میوه‌ها براساس ساختارهای گوناگون

✦ غنی کردن خزانه لغوی کودک با فعالیت

✦ به خاطر سپردن نام میوه‌ها

گروه میوه‌ها را از این جهات ارزیابی کنید: شکل، وزن، داشتن یا نداشتن ساقه و ...

استفاده از حس بویائی در تشخیص میوه‌ها :

آیا همگی میوه‌ها بوی یکسانی دارند؟ کدام میوه بوی بیشتری دارد؟

استفاده از حس لامسه در تشخیص میوه‌ها :

گروه میوه‌ها را لمس کند : سخت است یا نرم؟ با فشار انگشت فرو می‌رود یا نه؟

طبقه بندی میوه‌ها به گونه‌ای دیگر:

از کودک بخواهید تفاوت بین میوه‌های گوناگون مانند: رنگ و اندازه (کوچک، متوسط)، شکل (گرد، بیضی...)، بو (با بو، بی بو)، جنس (نرم، لیز، زبر) را بیان کند. بدین ترتیب کودک می‌تواند تمام اطلاعات خود را طبقه بندی کند.

آموزش تعداد (اعداد): سبدها را با تعدادی از میوه‌های مختلف پر کنید و تصویر کارت را به کودک نشان دهید و او بخواهید به تعداد میوه‌های روی کارت از داخل سبدها بردارد (مثلا ۲ تا سیب، ۳ تا پرتقال و ...)

مؤسسه توانبخشی ولیعصر (عج)

مجموعه بروشور های آموزشی بخش وسایل کمک

توانبخشی (۲)

میوه ها

تلفن: ۳-۲-۸۸۷۷۳۱۰

نمابر: ۶-۸۸۷۷۳۱۰

<http://www.vrf.ir>

info@vrf.ir

مشاهده درون میوه:

در این مرحله کودک با ساختار درونی میوه ها آشنا می شود و سپس تصویر سازی ذهنی خود را از درون میوه انجام می دهد و با باز کردن میوه می توان فرضیات او را چک کرد. به درون میوه های متفاوت نگاه کند و احساس خود را در مورد بو، رنگ و... با توجه به لغاتی که می داند بیان کند. نرمی عنبه، سختی سیب، آب نارگیل و دانه مرکبات) و به این ترتیب کودک قادر خواهد بود در مورد میوه های مختلف چیزهای متفاوتی را تجربه کند (مثلا با باز کردن نارگیل با استفاده از چکش، به وجود آب نارگیل داخل آن پی می برد).

تمرینات:

یک سبد انواع میوه ها را قرار داده از کودک می پرسید که چه میوه هایی در داخل سبد است؟ نام میوه را از او بپرسید و از او بخواهید آنها را به شما بدهد. در این مرحله کودک در یک سبد ترکیبی قادر به جدا کردن میوه ها از همدیگر است.

✦ در این مرحله تکه هایی از میوه های مختلف را در بشقاب گذاشته و از کودک بخواهید آنها را بچشد و پس از چشیدن آنها بتواند آنها را تشخیص دهد.

✦ حالا می توانیم میوه ها را براساس این مشخصات دسته بندی کنیم، آیا می توان همه میوه ها را با پوست خورد؟ چطور می توان پوست آنها را جدا کرد؟ ابزار پوست کندن چیست؟ تمام قسمت های میوه را می توان خورد؟ کدام قسمتها باید جدا شود؟ آیا طعم همه میوه ها یکسان است؟

در مرحله بعدی تمرینات را صرفا با استفاده از کارت انجام دهید یعنی کودک بدون اینکه میوه های واقعی را ببیند باید با استفاده از کارت تمام آموخته های خود را تعمیم دهد مثلا از روی کارت نام، رنگ، اندازه، جنس، طعم، بو و سایر مشخصات میوه را بگوید.

ترسیم میوه ها: از کودک بخواهید میوه ها را ترسیم کنند ابتدا خط محیطی میوه را رسم کند و میوه را با دقت از لحاظ اندازه و شکل ببیند و تمام مشخصات میوه از قبیل ساقه، مغز و... را مشاهده کند در ضمن شما هم به طور همزمان قسمتها و مشخصات کامل میوه را برای او آموزش دهید و در حین نقاشی از او سوال کنید (مثلا در مورد ساقه سیب بپرسید) میوه ۲ برش خورده از وسط را روبروی کودک قرار داده و از او می خواهید میوه را با تمام مشخصات ظاهری ترسیم کند مثلا برای کشیدن پرتقال خطوط داخل آن را ببیند یا دانه وسط سیب و ...

طبقه بندی رنگها: از کودک بخواهید میوه های با رنگ های مشابه را از هم جدا کند و نام رنگ آنها را با برچسب روی آنها بزند (نارنجی، سبز، زرد، قهوه ای و ...) بدین ترتیب کودک فرصتی برای نامیدن اسم و رنگ میوه ها می یابند.

طبقه بندی جنس یا بافت میوه ها: میوه را در دست کودک قرار دهید تا آن را به طور کامل با کف دست لمس کند و با او بفت این میوه ها را چک کنید مثلا نرم است، زبر است، خشن یا پرزدار است یا نه. بدین ترتیب می توان میوه را بر حسب نرم بودن یا نبودن دسته بندی کرد.

طبقه بندی میوه ها بر اساس بو: از کودکان می خواهیم چشمان خود را بسته و صرفا توسط بوئیدن بتوانند نوع میوه را تشخیص دهد.

طبقه بندی میوه ها بر اساس شکل: کودک باید شکل هر میوه را با اشکال دیگر مطابقت دهد. آیا سیب مثل توپ گرد هست یا نه؟

طبقه بندی با استفاده از اندازه میوه ها: کودک باید میوه را از کوچکترین به بزرگترین طبقه بندی کند.

طبقه بندی میوه بر اساس جرم حجمی: میوه های با حجمهای تقریبا برابر را در اختیار کودک قرار می دهیم تا بین آنها سنگین تر و سبک تر را جدا کند.